C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-1028/22 Judecătoria Bălți (sediul central)
Judecător: Natalia Foma

D E C I Z I E
În numele Legii

14 februarie 2023 mun.Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov
Cu participarea:
Avocatului Valentin Trișnevschi

a judecat în şedinţă publică în ordine de recurs, recursul agentului constatator, director adjunct, interimar a Inspecției Financiare, Vasile Ciochină declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.11.2022, pe cauza contravențională în privința lui Țaranu Alla învinuită de comiterea contravenției prevăzute la art.349 alin.(1) Cod contravențional.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei, Colegiul

C O N S T A T Ă :

1. La 10.01.2022 agentul constatator din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, inspector principal, Sîrbu Alexandru a întocmit în privința lui Țaranu Alla procesul-verbal nr.MF nr.00002160 cu privire la contravenţia prevăzută de art. 349 alin.(1) Cod contravenţional, pentru neexecutarea cerințelor legale înaintate întru lichidarea încălcărilor constatate ca rezultat al inspectării financiare precedente. Astfel, nu au fost executate cerințele legale, conform prescripției nr. 25-15/282 din 06.11.2020, nefiind încasată pînă la moment suma de 189,8 mii lei, inclusiv 112,2 mii lei, salariu și 22,6 mii lei, contribuții, 55,0 mii lei restanțe și plăți de arendă diminuate, ce contravine prevederilor art. 13 alin. (2) lit. c) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007.

Prin decizia agentului constatator din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, inspector principal, Sîrbu Alexandru, adoptată la data de 10.01.2022 Țaranu Alla a fost sancţionată pentru săvârșirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 349 alin.(1) Cod Contravenţional al RM, la o amendă în mărime de 90 u.c., echivalent cu 4500 (patru mii cinci sute) lei.

2. La data de 17.01.2022 Țaranu Alla a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, inspector principal, Sîrbu Alexandru, adoptată la data de 10.01.2022, prin care solicită admiterea contestației și declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție din 10.01.2022, deoarece nu au fost consemnate datele și faptele indicate la art.443 Cod Contravențional.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.11.2022, s-a admis contestația depusă de către Țaranu Alla împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MF 00002160 din 10.01.2022 şi a deciziei de sancţionare din aceiași dată prin care Țaranu Alla a fost supus răspunderii contravenţionale conform art.349 alin. (1) Cod contravenţional. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr.00002160 din 10.01.2022, întocmit de către agentul constatator – inspector principal Sîrbu Alexandru din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, în privința lui Țaranu Alla în baza art.349 al. (1) Cod contravenţional și a deciziei de sancționare și s-a încetat procesul contravențional pe motivul că nu există faptul contravenției.

4. Împotriva hotărârii instanței de fond, agentului constatator, director adjunct, interimar a Inspecției Financiare, Vasile Ciochină a declarat recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.11.2022 și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă contestația depusă de către Țaranu Alla asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria MF nr.0002160 din 10.01.2022 şi deciziei asupra acestuia, întocmit în temeiul prevederilor art.349 alin.(1) din Codul contravenţional, ca nejustificată.

Recurentul declară că, instanţa corect a constatat şi apreciat că prin actul emis de către organul de inspectare (Prescripţia nr.25-15/504 din 17.12.2021) factorilor de decizie ai Primăriei s-a acordat termen de 90 zile din momentrul comunicării pentru întreprinderea măsurilor întru lichidarea iregularităţilor constatate, informarea Inspecţiei şi prezentarea documentelor justificative, însă, instanţa a lăsat fară examinare cele dispuse de legiuitor în art.349 alin.(1) Codul contravenţional) privind sancţionarea persoanelor cu funcţii de răspundere pentru neexecutarea cerinţelor legale reflectate în Prescripţia nr. 25-15/282 din 06.01.2020.

Instanţa, la caz, s-a eschivat de a aprecia circumstanţele de fapt şi drept şi nu a dat apreciere existenţei faptei contravenţionale (neexecutarea altor cerinţe legale) dispusă prin prevederile art.349 din Codul contravenţional, competenţă care-i revine organului de inspectare potrivit art.402 din Cod şi anume constatarea neexecutării integrale a actului, Prescripţiei nr.25-15/282 din 06.01.2020 şi nerestituirii mijloacelor financiare şi prejudiciului cauzat Primăriei.

Dar, instanţa prin hotărîrea emisă, susţine că factorii de decizie ai entităţii suspuse inspectării, Colesnic Serghei şi Țăranu Alla, au informat Oficiul Nord al

Procuraturii Anticorupţie asupra Raportului de inspectare financiară tematică din 05.11.2020, efectuat la Primărie şi emiterea Prescripţiei nr.25-15/282 din 06.11.2020, privind măsurile ce urmează să le întreprindă în vederea recuperării prejudiciului constatat, care în urma examinării materialelor a considerat că la caz, nu există fapta contravenţională.

Reletează, că instanţa eronat şi greşit constată că măsurile ce urmează să le întreprindă factorii de decizie în vederea recuperării prejudiciului constatat este caz consumat şi nu a luat în calcul faptul că de drept, informaţia în cauză a fost eliberată în lipsa documentelor justificative, care nu au fost prezentate până la efectuarea inspectării şi nu au fost întreprinse măsurile respective, astfel Primăria nu a fost repusă în drepturi şi nu a fost restituit prejudiciul la contul acesteia.

Constată, că instanţa prin decizia emisă, nu a examinat circumstanţele de fapt şi de drept în scopul prevenirii pe viitor a unor încălcări similare de către factorii de decizie şi nu a constatat că aceştia (factorii de decizie) prin eliberarea eronată a informaţiei (precum că au întreprins măsuri de repunere în drepturi a instituţiei către organul de drept până la examinarea cazului), se eschivează de la exercitarea funcţiilor dispuse prin actele normative în vigoare.

Mai mult, prin acţiunile factorilor de decizie ai Primăriei, care au informat organul de drept în privirea luării măsurilor de lichidare a iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării, acesta a fost dus în eroare intenţionat, deoarece în realitate oarecare acţiuni întru restituirea prejudiciului la contul instituţiei şi/sau înlăturarea încălcărilor constatate şi reflecate în actul emis de către Inspecţie nu s-au realizat, iar instanţa a lăsat fără examinare acest aspect şi nu s-a expus la caz.

Astfel, indică, că Inspecţia financiară, conform misiunii, atribuţiilor şi ansamblului competenţelor ce-i revine, potrivit prevederilor actelor normative în vigoare, este obligată în cadrul procedurii administrative respective să emită actele corespuzătoare, la caz, Prescripţia nr.25-15/504 din 17.12.2021, iar termenul menţionat în prescripţie de 90 zile se referă la partea ce ţine de întreprinderea măsurilor de executare, întru repunerea în drepturile lezate a entităţii inspectate.

Menționează, că instanţa nu a delimitat drepturile şi obligaţiunile care revin în procedura civilă şi răspunderea în procedura contravenţională, greşit şi eronat concluzionând că contravenientul a fost sancţionat pentru cele solicitate prin Prescripţia nr. 25-15/504 din 17.12.2021 şi că organul de inspectare nu a respectat termenul acordat de 90 zile, concluzie eronată şi greşită, ce constituie temei pentru înaintarea prezentului recurs.

Reieșind din prevederile art.442 al.(1) Cod Contravențional, indică, că ca rezultat al inspectării efectuate la primăria Albineţul Vechi, r-1 Fălești, s-a constatat neexecutarea cerinţelor legale din Prescripţia nr. 25-15/282 din 06.11.2020, încălcări care cad şi pot fi calificate în temeiul prevederilor art. 349 alin. (1) din Codul menţionat supra ca contravenţie.

Consideră că, reieşind din încălcările constatate în cadrul inspectării efectuate, potrivit competenţei şi actelor normative în vigoare, organul de inspectare a fost obligat să constate şi să individualizeze fapta care se încadrează întocmai în prevederile menţionate (art. 349 din Codul contravenţional), pentru care legiuitorul dispune aplicarea sancţiunii contravenţionale persoanei cu funcţii de răspundrere.

5. Agentul constatator Sîrbu Alexandru, în ședința de judecată a instanței de recurs a solicitat admiterea cererii de recurs cu toate motivele invocate și casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă contestația depusă de Țaranu Alla.

În faţa instanţei de recurs, Trișnevschi Valentin, în interesele lui Țaranu Alla a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind nefondat, cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Țaranu Alla în ședința instanței de recurs, fiind legal citată, nu s-a prezentat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului. Astfel, Colegiul penal, soluționând chestiunea examinării cauzei în lipsa acesteia şi conducându-se de prevederile art. 471 al.2 Cod contravențional, a dispus posibilitatea examinării cauzei în lipsa lui Țaranu Alla.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, conducând-se prevederile legii şi ținând cont de opinia participantului la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul ca nefondat urmează a fi respins, cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

Colegiul îşi întemeiază soluția adoptată în baza art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravenţional conform căruia *După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat.*

7. În argumentarea soluției adoptate Colegiul reține, constatarea corectă de către instanța de fond a aspectelor de fapt și temeiurilor de drept, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală, corect ajungând la concluzia privind determinarea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

Totodată, consideră că instanța de fond în mod corect a conchis că, reieșind din actele anexate la dosarul contravențional prezentat instanței de recurs pentru verificarea legalității și temeiniciei hotărârii adoptate, nu se denotă existența faptei prevăzute de art.349 al.(1) Cod Contravențional.

8. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ţinut cont de cerinţele art.458 Cod contravenţional, care prevede că, *la examinarea cauzei contravenţionale instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul*

contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei precum şi alte circumstanţe ce au importanţă la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

Din materialele cauzei rezultă că, la 10.01.2022, de către agentul constatator din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, inspector principal, Sîrbu Alexandru, a fost întocmit în privința lui Țaranu Alla procesul-verbal cu privire la contravenţie, în temeiul art. 349 al.(1) Cod contravenţional, pentru neexecutarea cerințelor legale înaintate întru lichidarea încălcărilor constatate ca rezultat al inspectării financiare precedente. Astfel, consider că nu au fost executate cerințele legale, conform prescripției nr. 25-15/282 din 06.11.2020, nefiind încasată pînă la moment suma de 189,8 mii lei, inclusiv 112,2 mii lei, salariu și 22,6 mii lei, contribuții, 55,0 mii lei restanțe și plăți de arendă diminuate, ce contravine prevederilor art. 13 alin. (2) lit. c) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007.

Prin decizia agentului constatator din cadrul DTIF Bălți a Inspecției Financiare, inspector principal, Sîrbu Alexandru, adoptată la data de 10.01.2022 Țaranu Alla a fost sancţionată pentru săvârșirea faptei contravenţionale prevăzute de art. 349 alin.(1) Cod Contravenţional al RM, la o amendă în mărime de 90 u.c., echivalent cu 4500 (patru mii cinci sute) lei.

9. Prin urmare, în asemenea situaţie, întru respectarea garanţiilor contravenientului, instanța a verificat legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 10.01.2022.

Colegiul menţionează că, judecarea cauzei în instanţă s-a desfăşurat cu respectarea prevederilor normelor contravenţionale ce reglementează procedura respectivă.

Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanţele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravenţională în baza căreia este adoptată soluţia, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravenţional.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, Colegiul penal denotă că, agentul constatator întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art.5 şi 7 Cod Contravenţional, urma să prezinte în susținerile poziției sale, probe pertinente și concludente, care ar demonstra faptele imputate contravenientului.

10. Colegiul penal relevă că, acuzarea formulată de agentul constatator nu și-a găsit confirmare, eronat fiind calificate acțiunile lui Țaranu Alla în baza art.349 al.(1) Cod Contravențional, care prevede tragerea la răspundere a persoanei pentru ***împiedicarea în orice formă a activității legitime a funcționarului public sau funcționarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exercițiul funcțiunii*** (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerințe legitime), or în susținerea

procesului-verbal întocmit și a deciziei de sancționare de către agentul constatator nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente.

Mai mult, Colegiul Penal, precum și instanța de fond corect au reținut faptul că ca urmare a efectuării de către Direcția teritorială inspectare financiară Bălți a inspectării financiare tematice la Primăria com.Albinețul Vechi, raionul Fălești, privind executarea prescripției nr.27 -15/282 din 06.11.2020 întocmită în baza Raportului de inspectare din 05.11.2020 a fost întocmită la data de 17.12.2021 cu nr.25-15/504 Prescripția cu privire la înlăturarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare efectuate la Primăria com.Albinețul Vechi, raionul Fălești, privind executarea prescripției nr.27/15/282 din 06.11.2020 în conformitate cu care în baza art. 61 alin. (1) și (2) din Codul administrativ nr.116/2018, Primăria com.Albinețul Vechi, raionul Fălești a fost obligată să informeze în scris Inspecția Financiară despre acțiunile întreprinse pentru lichidarea iregularităților depistate *în termen de 90 zile din momentul comunicării*, cu prezentarea documentelor confirmative.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele faptice constatate, s-a reținut cu certitudine că, pînă la expirarea termenului de 90 zile acordat Primarului com. Albinețul Vechi raionul Fălești, din momentul comunicării prescripției nr.25-15/504 din 17.12.2021, Inspecția Financiară la data de 10.01.2022 a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr.00002160, în baza art. 349 alin. (1) Cod contravențional, în privința lui Țaranu Alla.

Astfel, prin actele anexate la dosar, nu se denotă prin sine existența faptei contravenționale, iar prin acțiunile sale Țaranu Alla nu a împiedicat activitatea legitimă a funcţionarului public sau funcţionarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exerciţiul funcţiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerinţe legitime), or careva probe în sensul dat de către agentul constatator nu au fost prezentate.

Conform prevederilor art.425 alin.(4) Cod contravenţional, nici o probă nu are valoare prestabilită.

11. Conform prevederilor art.7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

Potrivit art.375 Cod contravenţional, *persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atît timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional*.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza *Anghel vs Romania*, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Este de menţionat că, invocarea prin procesul-verbal cu privire la contravenţie comiterea unor fapte contravenționale nu constituie în esenţă probă care ar demonstra vina persoanei de comiterea celor imputate, astfel s-a reţinut că nu s-a confirmat faptul comiterii de către Țaranu Alla a contravenţiei prevăzute de art. 349 al.(1) Cod contravenţional.

12. Colegiul conchide că, pretinsele încălcări imputate lui Țaranu Alla în baza art.349 al.(1) Cod contravențional, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.01.2022, sunt neîntemeiate, or, nu s-a constatat existența încălcării unor prevederi legale prin fapta reținută în sarcina lui Țaranu Alla de către agentul constatator.

Colegiul a ajuns concluzia că agentul constatator superficial a examinat cazul, nu a ţinut cont de toate circumstanţele cauzei, ce contravine prevederilor art.440 Cod contravenţional.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, instanţa de judecată corect a ajuns la concluzia încetării procesului contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei în conformitate cu art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravenţional.

În atare circumstanţe Colegiul penal, reţine că, instanţa de fond a pronunţat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situaţia în care instanţa de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzaţia, permiţînd părţilor să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulţumească de a relua motivele jurisdicţiei de primă instanţă (Hotărîrea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).

13. Din considerentele menţionate şi avînd în vedere faptul că, prima instanţă a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei și probelor administrate, adoptând o hotărâre întemeiată, iar cererile de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.11.2022.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(1) lit.c), art.474 Cod contravenţional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul agentului constatator, director adjunct, interimar a Inspecției Financiare, Vasile Ciochină declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți (sediul central) din 28.11.2022, pe cauza contravențională în privința lui Țaranu Alla

învinuită de comiterea contravenției prevăzute la art.349 alin.(1) Cod contravențional, se respinge ca nefondat cu menținerea hotărîrii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător: Judecători: